

ДІЛО

Видавничий Спілки „Діло“.

На мертвій точці.

Німеччина приступає до австро-угорської реваншки?

Львів, 13 липня 1918

Наближається се парламентарія сесія. Здаємо їх бік, що наступні дні перед першим засіданням парламенту принесуть відомості про най-найкращі міжнародні політичні питання та державні консультативи, які можуть станути на порядку дискусії польських парламентарів. Та Іого відомості десь мешкають жите, яким звичайні хвилюють пригварди парламенту перед новою засідкою, затихають. Наказані в такому трудом німецьке польські переговори кінчаться, правительство і парламентарії партії живуть, весь хід політичних подій — вдається — зуміється на мертвій точці.

Серед тієї тишіння являється сенсацією вісток про телеграфічне повідомлення д-ра Бобровського до дусаря. Після днівницьких чуток зілької сеї азії — присидити польських консультатив для правительства д-ра Зайдлера. Чим і як — се невідомо. Се питання набирає особливої важливості із огляду на те, що Німеччина не противиться австро-польській реалії.

Так демонструють берлінські днівники на основі інформації з парламентаріїв кругів — а зараз і польський „Freidenkblatt“. Після тих демонстрацій в посольських кругах німецького парламентарія "одержують" се чутки, що німецьке правительство має формально заявити австро-угорському міністерству заграницьких справ, що вони не гідні се на австро-польську реваншку. Невідомо чи до тих вісток „Freidenkblatt“ вважає такий напір німецького правління має правоходібним, бо — тут перед все „Freidenkblatt“ думку урядових кругів — асійські, політичні і гospодарські справи, які для 12. мая с. р. були предметом нарад в німецькій генеральній канцелярії з тією зв'язаністю різменів польської справи що вони є однією залежною цілістю. Орган міністерства заграницьких справ старає ся переконати німецькі зв'язані круги, що се не тільки есобістий погляд гр. Буріана, але ще і обстоювано приняті як основу відбутих переговорів. Тому отже не яло ся вирізати польську справу з однією залежною цілістю усіх тих справ і виважити її про австро-польську реваншку в негативному зміслі.

Так ставить се по вістках про становище Німеччини в польській справі урядовий орган гр. Буріана. На тій самій гл. виникають пра-тівники між корінним австро-угорської за-граничної політики і д-ром Зайдлером, який має остаточні підстави під впливом німецьким парламентаріїв, противників австро-польській реванші. Дотеперішній політичний курс гр. Буріана, його вкладок на австро-польську реваншку, його зліки мадерське походжене, яке до кінця міри превисніше Іого відношенню до польської справи — все те ведеть нас в напружену увагу і готовість до протилежності за діяльністю міністра заграницьких справ. Найближчі вже дні повинні принести відповідь на питання Зайдлер, чи Буріана.

Агітація за гр. Черніном.

„Neues Wiener Tagblatt“ доносить з Марбурга: Марбурзькі газети „Marburgser Zeit.“ і „Westfälische Montag“ відношують відповідь такога листу:

Поляки хотять повалити д-ра Зайдлера, Німці тричують при особі президента міністрів, мініструє, що за Його правління проживні відносини з пограничними країнами, щенура поступає

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:	
місячно	5 — К.
четвертично	15 — *
піврічно	28 — *
пілорічно	56 — *
у Львові (без доставки):	
місячно	4 — К.
четвертично	12 — *
піврічно	22 — *
пілорічно	44 — *
в Підмосков'ї:	
піврічно	28 — М.
пілорічно	56 — *

За замову адреси платити ся 58 к.

Ціна оголошень:

Рядок нетіканий, дрібнолітерний або його місце 500 к., в кількості 1-500, в великій частині верх або на підставі 2 к. Нижчими 2 к. Світлина друга ілюстрація. Оголошення на супутній і надбільшій.

Місцевий відомості не обсягають уявлення.

Одна кримінальна комітета у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Начальний редактор: д-р Шимон Панайко.

як за часів Шірка, а внутрішні відносини чимраз гірші. Тому то називають усіх, які бажають поправи відносин і скорого мира, аби відкликали свої голоси гр. Черніози, підписуючи цю згадку:

До ц. к. Староста.—Граф Чернія тімить ся в приходу мира з Росією дозвіл на народу. Граф Чернія як президент міністрів в Австро-Угорщі виправтувати ситуацію.

Сю декларацію маєте ся підписати вигнати з газети і після цього від送去 до найближчого староства.

Підійти відомості старовини з України до Кракова.

Австро-угорські військові власти помагають Ти в съему?

Львівська „Gazeta Więzienia“ з дня 7. с. м. приносить довісне свідчення з чергового засідання „Красного Грана Кансерваторського Східної Галичини“. В справедливій шуму під заголовком „Одерена забитка на Русі“ читаємо отсє:

Секретар Грона д-р Кофецький подав до відома, що в наслідок примики до Іого руки прослоби Польського Товариства пам'яті пам'ятників минувшини на Русі Країні Влада звернувся до Начальника Каманди Армії і до Фольдашевського Ермюха з просьбою дестлати съему Товариству для криті відівінні везі, один до Винниці, другий до Флеси, в цілі перевезти до Кракова паршорядної, зареєстри польських пам'яток, вратованих від знищення під час останніх погромів. Між іншим згадують ся там гобелени, ткани 100 глянцевих чаш в XVII і XVIII ст., вітражі короля Яна III. і т. д. По інформаціям коєс, д-ра Шидловського пам'ятки сі прибули вже до Кракова.

Стільки ксереткій калунікат в „Gazetę Więzienia“.

Пам'ятки старовини — са Історичні документи культури в ієзовій часі позивати народу, ширше — ієзовіго краю, найширокше — позивати держави — відповідно ж поєднані: етнографічні, географічні чи політичні. Народи на найвищій ступені національного розвитку відповідають ся позивати позивати — етнографічні, високий ступень — позивати географічні, а найвищий — позивате третє.

Ми, Українці, віддавляти ся позивати позивати — етнографічні. Все, що не буде етнографічно українським, нас не цікавите, хот

на Україні жили і живуть не єдині тільки Українці. Не те цікаві народи. Цікаві ся виключно тільки Польщю етнографічно? Ні! Польська наука, польські музеї, польська преса доказують аж надто наглядно, що інтерес куди ширший. Вони цікавлять ся Польщею не тільки етнографічно, на тільки географічно, але і слідя на становища державні. Все, що як небудь дотикає давної польської держави, для них важне! На сим становищі стоять всі культурні народи — деожеві! І такі, що мали колись свою державу. З цього становища отже пам'ятки культури також неукраїнських етнографічно мещанів України (Полаків, Москвалів, Жидів й ін.) — са також пам'ятки культури України — географічно чи державно! І виводити їх в території Української Держави — са значить: ограблювати, згадану державу з її культурних пам'яток.

Проти подібного злотину всі культури держави ведуть острів боротьбу. Вони позиціонують закони, які забороняють вивіз поза границі краю пам'яток місцевої старовини. Закон такий вівсяє на землі Галичині. Чи є однаке подібний закон на Україні — не знаємо. В кожній разі звертаємо увагу на цей факт ограблення України в пам'яток її старовини — в першій мірі українського міністерства освіти і мистецтв.

І ще одна. Як видно з „Gazetę Więzienia“ — на згаданій засіданню Грона був також консерватор — Українець д-р Пеленський. Чи призначив він комунікат д-ра Козіцького місочки до підснія?

З області „відбудови“ краю.

Львів, 13 липня 1918.

Нам пишуть: Вже тільки готувати ся і позивати краю відбудову краю, що, здійсниться, шкода тратити слів на сю річ, бо вено у нас не буде лініє. При тій системі, яка у нас існує, пускай діяти ся кримзи при відбудові, бо сама система є кримзично.

Щоби не реалізувати ся в правді і говорити конкретні речі, вельми як примір тільки два міста, в котрих я приглядав ся тій системі. Інен не возвину відійти Сянік і Лісько.

В першій мірі позивати пам'ятки. Зразу був управлячем будівельної експозитури на початку Лісько і Сянік Українець Дядинський, але, як говорили польські дідичі, що вони годовні застутили музичні інтереси і то українських музиків, отже вони мусіть йти на схід. Виникнувши Іого, поставила таї централізація інженера, справді приватну людину, але принятого як контрактового урядника в платину шести ранги (звіс), дідича села Дверник в лісництві поїзді та Рамулда.

Той почав своє урядоване тим, що первісно вівся від відпустку на кілька місяців день, а відтак продовжив її на кілька місяців, а після тим позагоджував справи свого Дверника. Експози-

туру фебернула для своїх цілей. Першим Його урядованем було наважки в свій маєток як найбільше бляхи. Мав магазин експозитури в Ліску трохи бляхи, отже він ківав зараз при першій світовій війні вивезти 50 сотнів блях і то коптом експозитури. Те саме зробив з магазином в Сяніці, беручи відті ківся 50 сотнів блях. Ківя побачив, що цівяхі піднесли ся в ціні до 12 к за кг, а експозитура продав цівяхі по 1 к і 50 сот., отже зараз забрав з Ліску 1000 кг цівяхів і також скількість від Сяніка і вивів в Дверник.

Сьогодні продати зараз ті цівяхі, то маєть ся зарібку 20.000 к. Що він зробив з таєю скількістю цівяхів, се годі сказати. — Колик мужик приходить до експозитури і просить, щоби Йому продати цівяхів (які навіть не є субвенцією), то кажеть що Йому, що експозитура не є склєю, а тим мужикам, которым належить єд субвенція, то кажеть ся, що ось маєте 5, 10 або 15 кг цівяхів, а решту купіть собі в склії за субвенцію в гроши, бо ірецінь для других також треба цівяхів.

Так робить ся від всіх матеріалами. Кожний дідич, приходачи в Експозитуру, знає, що він має право на закуплю від всіх матеріалів, а

жужик лише знищений війною і то в дуже мінімальній скількості, хоча дідич скоріше може купити що будь в місті, чим жужик. Таку систему завів п. Рамулд, а централья притакує їй. І коли припадково лутич ся, що яко жусь дідичеви не дало ся якого матеріалу лише ізва того, що дотичного матеріалу нема, так варя централія завівши Експозитуру, щоби оправдати ся з сего, — але зате ніколи цього не зробила в справі жужика. Дідичі знають те і коли лутич ся Йому, що відмовить Експозитуру кому чого набудь, так він завів: "No, то я б'єд' змушонутим розказувати сіє па central".

І так як п. Рамулд забирав готосі ринви, вапну, шину, печі кафлів і т. д., так само єсі дідичі знають те, що експозитура « в перший мірі » за їх послуги.

В Журавині коле Лютогорськ I в окелії є богато знищених в Інію жужиків. Рамулд заав одному урядникові закупити в Журавині скеле 100 кубічних метрів кантемію будівельного дерева. І замість, щоби Його роздати знищеним жужикам, він їхав попри те дерево до Дверників та вийшов не потрудився єглінти Його, лішив Його без охорони і дерево через мокру осінь, зиму і весну вінило так, що юні ледві могла натягнути уживальництво дерева на 40 проц. унадала за непотрібне. Щоби очистити ся від того знику, кавав він хругому урядникові зробити денесон від викуплюючого урядника, що жужик він єхав аже вінти дерево. Аж слідство жужике викавати, що купуючий урядник не винен в тому.

Таких урядників, що обхлоюють свої мешканці будівляним деревом (гатовою кантівкою) а жужикам не дають, що незрівно виклачують існені своїм донькам в каси експозитури, він тих урядників конче напихе тепер експозитурі Ліско, чому вона не хоче приймати таких урядників.

Дідичі віяють, що таке хояйноване п. Рамулд є хосине для них, отже що ребить централія? — вона покликав пана дідича як урядника до самої централії, щоби він звідти звернув таку системно-дідичевську роботу в цій Галичині. Урядники централії говорять, що він має стати інспектором наїх експозитурами. Гарний інспектор, се правда, квахфікаш вже має, але, але не для нас.

Помінім єще Його українізованість, про яку дало би ся багато, багато говорити, але се вже стара байка у наших сукунів і не робить на нас враження.

Ось який лад у вікбудові краю!

На Заході.

БЕРЛІН, 12. липня (Больф). Урядове:

Група кн. Рупрехта: Діяльність артилерії відійшла від вечір, а вранців почала зроста до сильних оголюючих нападів. На фронтах становилися і в області на землях на південний захід

від Іперні (Vallée), як також на північ від Albert, відкрито многі сильніші висади ворожих стежних відділів.

Група кн. наст. престолу: Між Ессею і Марною жига діяльність Французів. В боях на передполях під лісом Villers Сент-Ієн відбилиши від ворога відділи.

Ветеран: Місцеві бой на південний захід від Vallenay і на західній березі Ари.

ФОШ ПРО ВОСЕННЬЕ ПОЛОЖЕНИЕ.

БЕРЛІН, 12. липня. З Брезеля досягло до "Berliner Tageblatt": "Corriere della Sera" донесеть з Франції: Генерал Фом призначив бургомістрів загроженої полоси від землемі Парижем і департаментом Секвані і сказав при сій нагоді, що він б'єрть, що рішення про дію загроженої полоси западе в кождім разі в надалікій битві. Він б'єрть, що се рішено випаде в користі Франції. "Тішів" донесеть: Зростаюча стежна діяльність летувів звідє нову бурю та франції. Від дальших великих босих діланів можуть нас ділити ще тільки кілька дін.

З італійського беєвща.

ВІДЕНЬ, 12. липня (Таб). Урядове: Ніде не було більших боевих діланів.

НОВИНКИ.

Львів, 13. липня 1918.

— Вактини львівської п. к. цензури. У вчарійнім числі "Діла" львівська п. к. події, котра виконує цензуру преси, вважала за відповідні сконфіскувати в новинці про конфінцію на Високім Замку заголовок,

— Пресова, ви. Ісцімований в співзупанчі тиши. т. с. від 15—21 лідерції увідіяти не буде.

— В співзі стискувальніх п'єнг для інвалідів торговельних шинів п'янігдусти ся, що речеві висади п'янія о стискувальній п'янігуму на рік 1918/19 до Красного Союза ревізійного уряду сільських ставарінськів (Львів, вул. Домініканська, ч. 11.) кінчить ся дія 20. липня 1918 р. включно.

— Самовільна пальських вініунів. Нам пишуть, що логодить ся в належніх людьми на наші рідні землі польські гайди почавши від відмінного урядника, а скічнані на жандарми ілюструє наявність такого дрібного факт: Француз бувши Січовий Стрілак зі Старого Сандора "відважив ся" писати людям подіяють відсутні війська за життя. Грохадський пискарі учительці в Тернополі, яка виконує сю функцію "з дисци" і жаже собі зовідні приредні від добре (в ватурах) платити, се очевидно не подобає ся, і зона поскаржилася на експертів, звідки відмінною, що вже ті часи жужики, худи можна було без причини не тільки страшити, але і відрештувати і висилати до Тадергофу і іншіх яківів згадуваних згадень "за свіжий вовзух".

— Чисто громадянин Вінниця гарішкого. На похід в "Ділі" вібрали громадянин Високогорівського сільського поїзд за ініціативою о. П. Шильдика квітня 2000 К. як стипендії відмінні для зображення української інтелігії в Галичині. Квітет сю жередом до Теб. "Преса" в тим, що він зона зростати відсотки до відомого фонду 5000 К. відома та відсотки від цього капіталу становити муть стипендійну відому на утримання в школах одноге учених громадян Високогорівського. Навесні ся громада — усього 365 душ — записала тим чином відома в Історії культурного життя галицької України по вітні часи. Належить надіяти їх, що інші громади Шильдика численні і заможніші вискирсюють Україну до державного життя жаупут скілом Високогорівського. — А. Г.

Нові книжки.

— Недуги польські і єврейські схоруванні, поучні ілюстровані, написав д-р Сільвестер Дрініані у Львові. Припіручене к. к. красовою Радою затвердя у Львові рішенем в дія 9. квітня 1918.

Он дієві селяни спілкують собі скопійко, закривають своїми скітками. Трохи більше до мене сидить ще один; він має брата і Його син звідесе забільську сріблом в промініях місні Обанчики Його я не бачу. — він сидить до мене синню. По другий бік від мене сидить як леденіцький студент. Мабуть тільки ще скіні гінанію Й купив студентську фуршту, бо в'єнська вона у мене. Собі були ще хільсь люди, та п'яни, мабуть ібінди ся первокласні нечувати тут, ма б'єрті...

Тихе лінієві щасливі над паковані голозіллях тихо вхідять Дніпрені хвілі. Тихе лінієві над вітальню землю і скопійко сидять відчені днівною присяю люді...

Сінні селяни встас в свого місні і про стус до мене. Я лінієві дивлю ся на їх. Що Йому треба від мене?

— Ви не хочете снати, пані? — нервушні п'яніє від мене.

— Ні! — коротко відповідаю я. — А я?

— Та ще дуже тілько у мене на їх. Й хочеть ся погезарити в живою людиною, не за світлини думкани. — Дезлодите вісти від мене.

— Прешу! — відповідаю. — Я відчуваю і хочу і з ехатом погезарю з віні. Межа час скоріше прадстяті... А самій п'яніє від мене.

Сінніх вечірів ми знову кроєшася ся. Приїде від відходів, як сідаю кигідійне і віддаю ся терасі прекрасній восениї ночі.

Сінній я не жадує, що кроєшася спілкіні ся. Так гарно тут в тазі пакованій хічку! Сінній дорога біжть в дідичіть — се жадує паковані у сінній землі Фланні-Дніпрені.. Тихе лінієві сріблі хічкі, меджіхадійне кулеклють хібки і в'єнка, в тазі бедега делітне сіннії паковані. Он засмічую щась, набуту риби в воді засмічую щась хічку, щоб подінати ся на сіті Бені.. І знову тихе, тільки кулеклють хібки та з-дідичка біжуть сідлові звінки.

— Я не одна чекаю паковані, нас дідичіть.

— Се ви до Кінів Іхое? — почуваю їх. — Мабуть жаша паковані сареві, бо?

— Тихе лінієві хічкі та хібки.

НІЧ НАД ДНІПРОМ.

Ми сиділи вже з три години, чекаючи пароплава, — він має пристати десь коло год. 6, а тоді буде вже по 9-10. Ми дивилися на яскраві після, на сині хвілі Дніпра, на таллу юнту лісів і перекидали ся короткими фрагами. Нарешті мої приятелі, до яких я приїхав, почали намагати мене вернутися до них і перебути ще день.

— Переночуєте у нас — квази вони — а завтра може пароплав вічко приїде, чи тільки трезі сівінть ся. А то вже ніч недходить і — що може знати! Може приїдесть ся Й піду ніч пересісти та, чекаючи пароплава.

І вони оповідали мені, як підійде до сусіда професора приїздив якісь знайомий Його і як звіті відійшли, наголовна пана професора гостя обідом і після, він не беров, а таке професор пішов Його кроєшася. Мініс години, друга, третя, а пароплава нема. Лагодить кані професорка вечірко та чай чи мадоко, — не знаю, що вже там було, — і несе гостям на берег. Інакше, бачите, не можна: село все ж таки досить далеко, а пароплава чекати не стане. Звичайно, як тільки вояжать ся пароплав, зірх же членів пливіть на зустріч; я не плава, значить нема нікого Й пароплав пливіть далі, не скинувши ся.

— Ну, що ж далі буде? — піхавлю ся я.

— Повсичас тільки, запрошали ся з місцем професора в дніпріанську візьми до дому. На другий день в різні візьми землі на Дніпро, — вони блувають, сидять іх тільки і є ще чекаючи пароплава. Звідхідла ся гостиніца, забігла до дому Й приєсла після сядми. І дідичка десь золо год, 12-ї відійшов пароплав і пішов тільки

„СВОБОДА”

ЛІГЛІ ГЕЛОВАНИ

Лев Балашович, пор. 41 п. п., Микола Бен-
дяк, пор. 41 п. п., Антін Ганник, зор. 24 п. п.,
Богдан Піхельчук, пор. 36 п. стр., Вінцеслав Цига-
нек, пор. 28 п. стр., Володимир Кузьмілів, хор.
36 п. стр., Роман Савицький, іср. 96 п. п., Ма-
ріян Ягільський, ібр. 20 п. п., Микола Задеський,
хср. 36 п. стр., Еразм Луцьк, пор. 22 п. стр.,
Альфред Бачинський, пор. 2 п. п., Володимир Без-
дек, зор. 11 п. п. — В. І. П.

Реформа науки історії.¹⁾

Наука історії все створює сучасне, яку дійсність переважає наш народ, від коли він жив в історію, все розбудувати історичним виміром для національних загадок теперішності. Нічим не після жалувався еже перед роками: „З тільки поступом науково мусить заважити, які повільні поступи вробив між Німеччиною інтерес і політичне зрозуміння для великих питань, що порушують світські”. Інші жаліли на цей сам спосіб, що всюди можна сачити недостачі зрозуміння для великих питань часу, підкреслив брак гаїв залежності для завдань, які рідкий проблеми інтуїції кольськів, питанія неземля, порушили розміри тільки побратимів, такожмо як мало спрощувати будова багдадської залізниці, господарське становище Німеччини у східній Азії, журба о Німеччині за чужині. Вину у сім поносить шахда.

Історія старинного світа і середніх віків нераз бралася в доказуванні як історія нового часу, не говорячи про наївність. Се потверджують рескрипти прусського міністра преси в 2. вересня 1915 і 26. лютого 1916. Однак сильним рулем звернуто науку історії до теперішності в обмеженому матеріалу із старинності і середніх віків. Нена відького сумисну, що наука історії буде іти в сід напрямі. Се є передусім питане якому наукі.

Тут треба зірвати з розкладом на космополітичні круги, себто з увіваженням, що історія всесвітньої історії в таких високих інформаціях має бути переробленій діяльності. Супроти цього ставило ждане, щоб історичний розвиток в його відності брати тільки раз, а саме природне в хронологічному порядку: від Греків до Римлян і згодом до Німців.²⁾ Тут лежить головне завдання для всіх родів наук. Що береться в історії сусідніх країн і позаєвропейських

¹⁾ Видану з горючою книжкою Die Volkszerstörung nach dem Kriege, Штутгарт 1917. Urania Bücherei 18. Автор, професор університету в Франкенському Рейні, однак в підзаголовку згадується; географічні таємні Святого Георгія та спільнота відомих підземелів.

²⁾ Альтер розуміє тут погану наукову рідкість історії.

— Я іду на могилу сина, — віресте відповіді таї. — Захотіло ся сина відвідати, що я відізвав. Тай завтра медія, ніхто не ребити, а в позадівже єже конверну ся.

Розбійті чари прекрасної тихої ночі. В чудесну сімферію краси впадає від історичний чужий підхід людського страждання і урвада ся прекрасна сімферія.

— Чи давно ж умер таї син? — в сивічутом питані я і в жалім диглю ся за сумис обличчя. Тому та такі сумні очі, тому та такий вираз болю виступ на лиці...

— Ні, недавно... Сеї весни. Він убитий під крутими... Молодий ще звісті хлопець був, учив ся ще...

Жаха стискає моє серце. О, ті жоді, прекрасні юнаки, що погибли там, під Баззачем та Крутами! Наша прекрасна молодь, що пе-несла життя сесе в жертву для спасення рідного краю!

А старий генеральний галі, якче клубок своїх думок розгустує. Генеральний прості в тим трагічний робить ся вміст його слів.

— Молодий був, горячий... А останній рік, після революції, всіх запалилося хлопець... Все про Україну говорив, кре батьківщину... І мене начин розумів, що для нас Україна, рідний край кращий! Нашин любить її... І коли посунули на нас большевики, їхніх Україну боронили. Пішли до мене тоді, казав, що Йде біти ся... Я кажу: „Діди, сини, се таїй відповідь!“ Сказав, хоч і боліло серце, дуже боліло... І тепер би вине сказав та юнак. А бахити серце, школа сина...

Урвало миту думок старий і замінк. Знов запанувала тиша веснякої ночі. Кумкаєть хабім, хлопечуту ся й шепотять щось хвілі.

Так вродіє кілька хвилин.

держав, то лише о стільки, о скільки се потрібне до зрозуміння надісланьїв подій. Все даліше віддається ся приватні лекції. Добре уявлення бібліотека для учеників мусить під重温ати і доповнювати науку. Така реформа дає можливість поглибити історію і Німецьчину і покести її аж до порога теперішності.

Великий матеріал можна спланувати найліпше так, коли в останніх двох роках науки головну роль положим в часі від 1750 р. до тепер, на час коли Німеччина дійшла до культурного просвіту, до політичної єдності і стала світовим народом. Не треба жалувати, що після хронологічного порядку, який віддає старину і середньовічну історію вищим степенем науки, тих періодів не можна буде вічернати через недостачу зрозуміння у учеників. Се правда. Але сій недостачі можна вардити при трактуванні новітньої історії на вищому степені; при ємоції ріжкородних яврівнан пригадують ся давніші відніснини разом з первоважнішими особами і можна дати їм нове освітлення. Коли на пр. при «гляді» найменшого часу обговорюється відгорі реформи, виринаметь самі від себе ідеї давніх пророків Ісаїї, законодавства Сольфана в Атенах, реформи Гракхів в Римі, аграрні відніснини у Германії т. п., щоби відійти від сіриз, що кеде учника до цінної сподіданості, яку основну роль має аграрне питане в житі народу.³⁾

Придбати такі парівнані ся річ дидактики. Учителі історії, що не відносяться до тільки тим, щоби історичне змеже передавати джильне, але хотіть вести учеників глибше в історичний процес, все мусить старати ся освітити минувшому відношенню таємністю. Аж тоді минувшина стає свіжішою і ліпше враждає. Наука історії в наших школах буде часто бути відміну, що ученик об'яснює сповідання про давній період тільки пам'ятю і часом відіснуючи повторенем. Але коли історичні ходи мають мати силки за емоції житі учника, то не можуть бути тільки предметом знання учника, а мають стати справою почутя. Се може зробити виявничим, ясним, темний виклад учителя, але передусім способом розмова між учителем й учеником про історичні ходи — при тій треба шукати виток, що в минувшому сягають до теперішності, і треба прививати дивити ся на ходи в світі минувшини. У тім настійнішому співіділанию юні відчора вині, минувшина сживляється і обхоплює теперішність, тає що витворюється історичний знак, звісний свіч з животворної науки історії.

Творень сієго діла не може бути тільки ученик, не може бути до фоножном симпільонідію, наповненою знанням, — се маєтут бути творчі індивідуальність, що вміє в житі уживити.

³⁾ W. Rein, Bodenreform und Jugendleistung (45 Jähr. Buch des Vereines für wiss. Pedagogik, Dresden 1913). Otto Bauer, Ziele u. Aufgaben des Geschichtsunterrichts als Geschichtswissenschaft, Bielefeld 1916.

— Так, багато тоді ходівних ноглядів, — крикотій переривав я искачнику. — Багато слів проходило ся... Нішо не дастє ся даром!

— На гроті буде ся вода! — однігатиється ся голко до гри студент, який очевидчично прислухав ся до якоїсь гомонії. Він висідзе близьше ле нас і додіє таємніше:

— І за келія добре умирати!

— Так! — відже старий, повернувшись до юніка. — Я був тоді в Кіїві, коли ходи наших дітей не два на кожному воні і чуб, як біль Центральної Ради київ із дідуся, Грушевський.

— Славно вмерти за вітчизну! — сказав він тоді про дітей нашіх. Правда, святі слова. А все ж болить серце й боятися до смерті!

— І казав же тоді, що в хвіді, як біль дехід жарі, без обличчя насилюючи хочуть пребрати в царство воні! — внові вривисть ся підко в гроховану подіденний студент.

— Та я ж не наскілько на долю — обертається до нього старий. — Треба буде йти, і я ж від слова не скажу проти замури сина... І сам бівши, якби не лежав тоді хором!

Студентово робить ся міжове.

— Та я не про вас кажу, барони Гаспода! Я так, авагаді... Ви-ж от сине поговорили. А яра

— Я вже не бачу ні срібних хвідів Дубира, ні ділакого берега, ні темних лісів. Я бачу лісів кіртицький день, радісне сонечко, силу лісів... Насуває ся урочисті й весні глубокого жалю звуків Шоценівського жалібного маршу. Силу лісів, сльози в очах і надені, наїхов дитячі димовини на волах. І знов очі насилюють ся сльозами, як тоді.

— Мене таємні одно боятися — починає відповідь.

— Ну, убий дітей наших, — на-

искулярний тижневник, входить кожді суботи; дас новий огляд нашого сучасного життя і всесвітніх подій. Особливі сторінки тижневника присвячені господарі воєнного часу. Кожде число містить інтересний фейлетон. — Шілорічна передплата вимісить 10 — піврічна 5 К., квартальна 2 К. 50 с.

ти свого виміння для науки і виховання, а індивідуальність, яка не є присвячена до столиці, але стоїть перед хвилюючим життя і горячим серцем бере участь у політичних і суспільних подіях днів. Дещо з самого духа передходить також в Іого науку і дістя Й особисте відношення. Обективної, історичної правди, — як вважає Й можна пізнавати, — се не нарушить. Але через виклад вона стане внутрішнім переживанням учнів. В самі ці річі, Молодіж вчиться не тільки пізнавати долю свого народу, але також передумовуючи відчувати Й і спільно з народом вчагати. Молодіж бачить, як пересувують її колої віварії сбрази рідної минувшини і зростає в Й героями так, що вінама і внутрішня участя лучаться нерозривно. Бо се є пільговитворювати молодіж, що буде утверджена і стягла сама на собі і не присвячена якому ідеїдові, як в багоринський спосіб служити своєму народові.

Переклад І. Кривинським.

СПІВІСТНИ.

Нічка, 14. липня 1918.
Нічка: греко-кат. З Н. и. з. с. — римо-кат.
в Н. п. З. С.

Заклад греко-кат. Полон. рим. — римо-кат.
Речік. Ап.

Позакітря: греко-кат.: Жанта і А. — римо-кат.
Пр. Дів. М.

| Мучник серца надежить безперечно до найкрасніших теорій фільмової штучки. В п'ятьох відмінних сбразах представлено по мистецькі житі і діяльність безсмертного Бетховена, а Його разделами і безсмертним трагізмом. Годиться зачікати, що музики, на яку складаються як ключкою теорії Бетховена, ілюструє знамените поєднання моментів в Його житі і скріпляє незвичайно враждає. На такічесе актуальне „Заключене місто“ в Румунії. Хто тільки у Львові, позинок скористати з нагоди і піти до кінка Коперник.

| Віччане т. Івана Коняківського, тепер при війску з т. Фоксюю Кузариню відбулося у Львові, в церкві св. Юра для 4. липня 1918. Замість позідомдень здолжили молоді 50 К на Робітничий Дім у Львові.

| Позір! Старі будинки як хати, стодоли стайні всікого розміру в добром стані т. є цілком здорове дерево, будовані в спосіб пізнянський, як і в інших будівлях матеріалів до старчар фірма Рибак Тимотей Закопане Катруся ч. 7. 1198 25-38

| „Ukrainische Korrespondenz“ — одинокий у країнський тижневник в німецькій мові. Кождий скільких українських газет відповідає з північністю, бо якраз тепер Українські справи дуже актуальні і треба чужинців як слід інформувати про наші політичні змагання. Видавець з головою Народного Комітету

єсе голя Божа! А я що зутиди? Філії коїн-коїнзали, обличя привидами порозбивали... І не знати, чи то після смерті знищали ся, чи те живих катували...

— Так, так! — каже студент. — І я бачив се. Прислухні, авірі! Немавши їх!

— Чула і я про се, — мені онівідали ті, що бачили тих нещасних, — сдружився ся. А сава подивити ся на них не могла, не мала сили! Так, серед них, були дуже близькі, дорогі мені люди... Злякано відійті від вонів чарівної ночі. І стає лісівни і незрозуміли, як се може, щоб так ясно і спокійно сміти місця, так лагідно післями срібні хвіді і так гарне, з такою тоскою кохання, сіяв соловейко?... Як може бути так прекрасно, коли на землі так багато відривта, исильства та слів! І соромно работити ся, що міг хот на хамілуму, хоч ма вити забутити се все і відійти ся чаром срібної ночі... Мовчимо всі трає як

ПРЕМІЕРА Артистична новітність! **Музичний фольм!**

В Кіїв „КОПЕРНИК“ Мучник свого серця

вул. Коперника ч. 8.

ху Кость Левицький, відповідальний редактор часописа Володимир Сінгальський. Умози передбачали такі: річна 20 корон, піврічно 10 корон. Гроши просить слати: Wien XVIII, Karl Ludwigstrasse 3/15. Просимо поспішитися з заявленнями, щоби видавництво могло усталити наклад, що при теперішній дорожнечі є дуже важче.

— Український Радітничий Дім у Львові. Чистильна просвіти ім. Івана Франка в таборі в'язненців в Гімні на своїх останніх загальніх зборах передала дати весь свій маєток як основний капітал на купівлі або відбудовані у крайньому Робітничому Дому у Львові. Також читати. Просвіти ім. Тараса Шевченка дала одну акцію „Українського Банку“ у Львові на 400 К на ту саму ціль. На ліквідаційних зборах читати. Іван Франко вибраво кураторию, що має заохочувати тих фондом і старати ся о його відновленні. Підписана кураторія зложила в „Земельному Банку“ готівному у Львові квоту 3520 К на одну акцію „Укр. Банку“ 400 К і готівку 90 К 46 с. — разом 4012 К 46 с. Терп звертають ся підписані до всіх працюютих ходії Галичини і Буковини з заявом, щоби хотіли надібрінні датками причинили ся до відрізня такої суми грошей, щоби в стилізованій Україні і українські робітники мали центр свого життя. Гроши треба слати на адресу „Земельний Банк Готівний“ Львів, Підвалі 7 для „Українського Робітничого Дому“ у Львові. — Гімн 1. має 1918. Аман Сирольська, Ірина Олеськівська, Ізак Вовчук, Гриць Герасимчук, Омелян Бічніківський, Емінула Санду і др. Лев Ганкевич.

— Національний Музей у Львові (вул. Мазепи ч. 42) відчинений для публіки у п'ятницю і п'ятницю від 2—4 год. по понудні.

615 28-?

Відкривайте акції Українського Банку!

„Український Банк“ основується на відкритих капіталих трох мільйонів корон, розділених на 7.500 акцій, кожна акція по 400 корон.

Головним завданням „Українського Банку“ є: 1) придбаче селянське та населеню землі, лісів і пасовиськів, земельні більших земельних посілостей і взагалі піднесене рільничого господарства, та 2) пожирене промислу у всіх його галузях, по-дніженні господарсько-промислових підприємств та торгові.

Акції „Українського Банку“ приступають поєднаним доходом у виді дивіденди. Акції з корисною і безпечною льокациєю капіталу; їх можна продати або дістати на їх заставу підручнику. Для кредитових товариств і заробково-господарських створюється акції є дуже допоміжним способом льокациї резервових фондів.

Посіданням кількох акцій „Українського Банку“ дає поєднаний голос на загальніх зборах акціонерів (членів Банку). Акціонері, які післякоють менше під п'ять акцій, зможуть змінити собою для установлення спільногого повноваження акції є дуже допоміжним способом льокациї резервових фондів.

Посіданням кількох акцій „Українського Банку“ дає поєднаний голос на загальніх зборах акціонерів (членів Банку).

Акціонері, які післякоють менше під п'ять акцій, зможуть змінити собою для установлення спільногого повноваження акції є дуже допоміжним способом льокациї резервових фондів.

Хто хоче стати членом „Українського Банку“, нехай негайно перевірить

правильно виконане вголосне відповіді на квоту, а се по 400 корон за акцію, а крім того на безпосередній належність по 4 кор. і на квоти конфіскації по 4 кор., разом проте за кожну акцію по 408 корон на адресу:

Товариство вільного кредиту „Дістер“ у Львові, вул. Руська ч. 20, вкладкова книжка ч. 11.20g.

Повний проспект, вголоснене і почтові

екладники висилують ся на жадінні.

103:

Новітнітет відкритий „Українського Банку“.

ЧОИ НУРС.

Сільськогосподарсько-торговельчика в Цішіві комукує управителя(ки) складу, який(а) може вказати ся укінченем торгової школи („Пресвіти“) і кількісною практикою. Педагог з відмінами свідчить і фіном дотеперішнього ранку не може вносити відмінне до 25 с. в. Платити вісія умози 83 2-2

Відповідь за редакцію Д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

ПОДЯКА.

Неумолкає съєзь забрати нам Найдорожчу Маму і Бабцю бт. п. Марію Білинську. В тій тяжкій горі для найближчої родини будо відрадою, що під час недуги Найдорожчої на мої Мамі добре люде відвідинами улекували нас такоже гора. Предусмі скавася з сердечну подяку Вс. О. Фрестені Прокурорському, завідателем Ябліця, котрій на нашу просьбу прибув, щоб Найдорожчу нашу Маму віпозицію, як також доктора. Прокурорському зі слова потіх скільки під час поховану в церкви. Доктора В. о. Петрови Коцюбінським з Трибуховець за відправлене служба Божа: зі првід в похоронах.

В кінці дакуємо съєзь В. о. В. Несковському та розხвата з Світі за слова потіхі нації гробів на мої Мамі. Слова тій були для нас великою відрадою. Складися подяку В. Патані і Пані Федоріві, таї Шілківські, пані Старчевські і пані Ірина Кодобізій за съєзь і за участю в похоронах. Дакуємо Брацлаву церковним і усім парохіанам, що брали участь в похоронах.

Яєзлав, Володимир, Вигодз, Л. Зоомір, сини Евгінії Єнізелета Евгенії автості. Александер, Земон, Стефанія, Володимир, Ротніслава, Софія, Анна, Богдан, Нестора, Зофія внука.

72 6.

НАДІСЛАНЕ.

Д-р СТЕФАН БРИКОВИЧ

адвокати 1238 23-30

адвокатському канцлерію Тарнополя.

ОГОЛОШЕНЯ.

О ЯІІІ
Сельфарс
С. ФЕДЕР, Львів, тул. Симонівка 7.

НОВІ ЛЬОСИ Астрійського Червоного Хреста

предо землю і рус, відіймю і кабілю
нику, дна К 1-50 на штуку. Замін-
ті крих до субі, — ціни К 170.
кварцевий порошок до чищін субі,
шія скліту 30 сot. 498 152-
1. 2. 3.

Дім Банковий ШІЦ і ХАСС
19. 31-108 у Львові, пл. Маріївська ч. 7.

Мешніт, кінозер, вільний від відсік, пошукує косиди.
Розшукує ся двері на бензінних і волін моторах
„Дізл“. Пільжікі відійті до від. від „Машніт“. 88

Очай позиція і самітна, як розуміється ся добре на
кухі і сільські і домові господарства, гандів мі-
сії в смішніх. Була же на від. та камінна ся також
дільни. Зважаючи на адресу: Львів, вул. Янківська 48 у
п. Накитині.

1-2 81

Петребую читальню для друковані 2 ліч-т (дні
до 4. ліч-т, а одні до II. народної). Потрібне
нанесені муліни (фертені). Дікція де обнати кін-
гарад від укса. О. Іван Голіч, Осорія, в. Беда.

89 1-2

Пошукую чистунію на солу из відків рік до 3 лі-
тій II. III. ка. кв. та I. ліч-т. Викагана гра на
фертені. Підкітівка уміє. Всогодиши до Аміант-
страдії „Діл“ від „Інструктора“. 91 1-3

Петребую відкриті чистунії віднішні до варіду
він. Зважаючи щоється ся надслати до Уряду па-
рівнінського в Гайє-відів відмін, п. Гайєвичі.

87 1-2

Вл. архітектора

Олександра Лушпинського
кроме власкозе видані своєї адреси. —
Лев Гайєвич, п. Ігорське кіно Стрия. 88 1-3

У власнім інтересі просить ся Вл.
Олексу Розду-
нського від. Дягута, Евгінію Медицьку, Ми-
хайлію Роздувського, Оксну Ратису, і Ярославу
в Роздувського Цегельську о видане місця побу-
ту. Ч. к. Нетаріт Буківсько. 90 1-5

Двів міліх дівчат до ломаня газет і одне
го учінини до пра-
ктики в укінчену 6. класу виділовою або 2
класу гімн., замішканих у Львові, прийме дру-
карія „Діл“, Львів, Ринок ч. 10. П. вов.

драма в 5 частинах, представляюча життя і терпіння
субтельного серця Генія Бетговена. На закінчені
заночені міра з Румунією. Першорядний ор-
кестральний кружок виконав гаори Бетговена, за-
юти перегляд розвитку і творчості Генія.

Петребую інструктора на час ферії до підготовки
учнів в. П. від та. Рафлекують звільнити під-
сіб адрес. І. Гайданський, Германия, п. М. о. від та.
Гай.

Учінчний працює з дюма Ісматії вільним на ві-
кові служби працює відома або тимчасові під-
зголоси слати на адресу: П. Гайдоцький в Коржев-
ич, п. Олімпієвич.

Пешую інструктора до учнів I. від та. Гайдо-
цький VII, від звільнені позу слати на віль-
Уряд пархіальних Східниця, п. Іосо.

Перші Хайчани до каміні за підготовку, по можності
о один перші, більшою відповідь, а добрих каміні
і гостинські будинки. — Рекомендуючи ві-
дінені працю слати на адресу: о. Олесь Візельський
Хайчани, п. Бруненський.

НОВІРІ Хто хоче без учителя научити ся по-
українські, відповідь собі українсько-інші

САМОУЧОЧОК.

уладу О СОЛТИСА (б-те поблизу видавця від зві-
дом). Ціна К 3-5, в почтовою оплатою К 5-5. — Від-
правле за пошту. Замовлені і гроши прошу прискорити-
ти адресу: А. ОКПІШ, Львів, вул. Казієвська ч. 4.

Увага. Світ Самоучок уложені в сінні відомів
способу навчання! Важливо для учителяв удачливих від-
омів іншої мови, як також ускладні і приготування
до усіх іспитів.

Набути меніна іссе ве пісок подорожні
ФУТРО в російських баранів. — Близькі інфор-
мації в Амівістрації „Діл“. 73 2-1

Сподинніші війомові вболівки
повернути і внова обнін я слій

Завад Фотографічний
при вул. Академічній 18. партнер
Рівночасно повідомляю, що маючи в по-
сіданні великі запаси передвоєнних мате-
рілів, буду в звільні виконувати трезві фо-
тографії по дешевих цінах.

Микола Лісса
ц. і к. нада. фотограф
у Львові
лишень вул. Академічна 18.

Ручні мінінки до міавні збіжка.

мелагь грубо і дуже ві-
зерно всякого рода. Ша-
ком поєдинчі, однак дуж-
таски, міжже не до ві-
щення, в платині до змін-
вання. Шіні мінінків без пі-
ставки з розгоном кам-
сом ваги 12 кг. 1:10 К, зор-
бю ваги 7 кг. 120 К. Висота
160 см. Відень за надслані
20 К. Задаток і венчта за-
платою доставлює E. Wo-
lffohn, Wien II. Obertullnerstrasse 17. Заступник
пошукує ся.

, „Herbatorum“

Витяг з найкіншого чаю цейльовським
і Яніка руши, 1 літр 16 К, дає 240 міл-
нок жайнішого чаю. При кождій вісні
запускати ся реаліад хемічний міста Кро-
кова. Для П. Т. Духовенства, ковзані
і кружки рільничих по 14 К, почавши
25 літров. — Всівідомляє ся о тім і ві-
дається до загальнії відомості П. Т. в
сільності як рівнож просить ся о
скве поверте фірми.

З високим поваженiem
Іосиф Шандзон ві-
кранів,
Кохановського ч. 26.

1082 25 ?

З друкарні „Діл“, Львів, Рівок ч. 10.